

ден и отрасъл в Родопите и посветил значителна част от научните си изследвания и публикации на тяхното население, А. Примовски не се ограничава с тясно етнографско описание на ковашкия занаят на циганите-агупти. В неговата студия се прави преглед и на съществуващата литература за произхода на циганите изобщо. Освен това, което в дадения случай представлява и по-специален интерес, в нея се проследяват и широка гама от митове както сред ромското, така и сред неромското родопско население. Тези митове той е записал и обнародвал на съответното среднородопско наречие, което обаче няма да спазвам, за да предпазя читателя си от някои затруднения. Ето какво говорят сами някои мадански агупти:

- "Старо време. Занаятът сме научили от бащите си, те - от техните. Така сме го намерили и така ще го оставим. Нашите са дошли тука много отдавна - това е било като в сън. От Египет са ни докарали!"⁵⁶

- "Ние сме египтяни! Когато египтяните са воювали по тукашните места, те са ни довели и са ни поставили туктаме по постове, като войници".⁵⁷

- "Както слушаме от стари хора - ние сме от Египет. Оттам сме преселени. През римско време сме доведени!"⁵⁸

Един общ поглед върху приведеното навежда на три неща. **Първо**, родопските агупти са единодушни за своето идване от Египет, че техният произход е тясно свързан с Египет. **Второ**, те не смятат себе си за хора от "дъното" на обществото. Напротив, те се свързват с войските на Египет, които е трябвало, както те се изразяват, да поддържат римското владичество по нашите земи. И, **трето**, те разглеждат своя занаят като извечно присъщ на тяхното етносъществуване, като нещо неотменно съществуващо в техния живот.

Спрях се напълно съзнателно на тези три момента, понеже във версиите за произхода на родопските агупти неромското население лансира и други моменти, които също представляват определен научен интерес.

- "Било е много отдавна - като в сън го казват старите

⁵⁶ А. Примовски. Пос. съч., с. 248.

⁵⁷ Пак там, с. 249.

⁵⁸ Пак там.